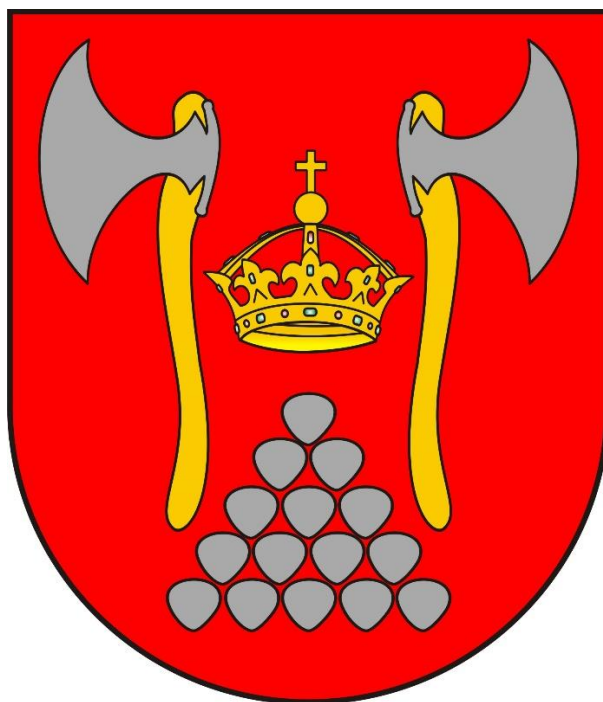

POWIAT BARTOSZYCKI

PLAN ROZWOJU SIECI DROGOWEJ DRÓG POWIATOWYCH POWIATU BARTOSZYCKIEGO NA LATA 2019 - 2029

SPIS TREŚCI

1.	Cel opracowania	3
2.	Położenie powiatu bartoszyckiego	3
3.	Osadnictwo i demografia	4
4.	Gospodarka	6
5.	Układ komunikacyjny na terenie powiatu bartoszyckiego	7
5.1.	Zarządcy dróg publicznych na terenie powiatu bartoszyckiego	9
5.2.	Zarządzanie drogami powiatowymi na terenie powiatu bartoszyckiego	11
6.	Powiązania komunikacyjne powiatu bartoszyckiego z sąsiednimi powiatami	12
6.1.	Powiązania komunikacyjne z powiatem braniewskim	13
6.2.	Powiązania komunikacyjne z powiatem lidzbarskim	13
6.3.	Powiązania komunikacyjne z powiatem olsztyńskim	14
6.4.	Powiązania komunikacyjne z powiatem kętrzyńskim	14
7.	Stan istniejący sieci dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego	15
7.1.	Sieć dróg powiatowych na terenie gmin powiatu bartoszyckiego	16
	Gmina Bartoszyce	16
	Gmina Bisztynek	17
	Gmina Górowo Iławeckie	18
	Gmina Sępole	19
	Gmina Bisztynek – miasto	20
	Gmina Miejska Górowo Iławeckie	22
7.2.	Infrastruktura związana z drogami przy drogach powiatowych	22
7.3.	Ograniczenia występujące na drogach powiatowych	23
8.	Obiekty inżynierskie na drogach powiatowych	25
8.1.	Mosty	25
8.2.	Przepusty o świetle otworu równym lub większym 150 cm	26
9.	Przejazdy kolejowe	26
10.	Bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego	27
11.	Stan techniczny dróg powiatowych	28
12.	Inwestycje na drogach powiatowych powiatu bartoszyckiego	30
12.1.	Inwestycje na drogach powiatowych w latach 2009 - 2019	30
12.2.	Inwestycje na drogach powiatowych planowane w latach 2019 - 2029	31
13.	Podsumowanie	32

1. Cel opracowania

Dokument został opracowany w związku z art. 20 ust.1 ustawy z dnia 2 marca 1985r. o drogach publicznych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 ze zm.) w celu określenia kierunków działania dla poprawy stanu technicznego dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego i znajdujących się w ich ciągach obiektów inżynierskich.

Celem nadrzędnym jest:

Poprawa układu komunikacyjnego i stanu technicznego dróg powiatowych w celu podniesienia bezpieczeństwa uczestników ruchu, poprawy dostępności i umożliwienia rozwoju powiatu bartoszyckiego.

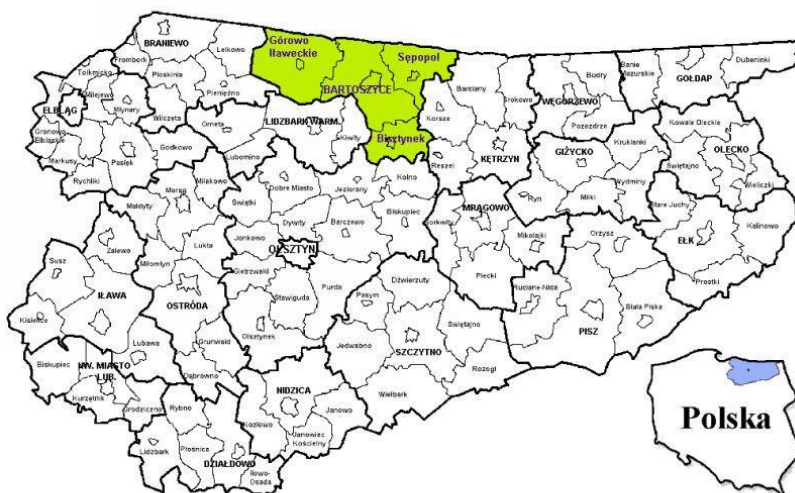
Niniejsze opracowanie stanowi dokument planistyczny umożliwiający wyznaczenie kierunków działania w zakresie poprawy infrastruktury drogowej na poziomie powiatu.

Dokument ten został opracowany z wykorzystaniem:

Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego na lata 2001 – 2015 oraz Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Bartoszyckiego na lata 2015 – 2020.

2. Położenie powiatu bartoszyckiego

Powiat bartoszycki usytuowany jest w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego. Główną oś układu komunikacyjnego tworzy droga krajowa nr 51 Granica Państwa – Olsztyn – Olsztynek, oraz droga krajowa nr 57 Bartoszyce – Szczytno – Pułtusk.

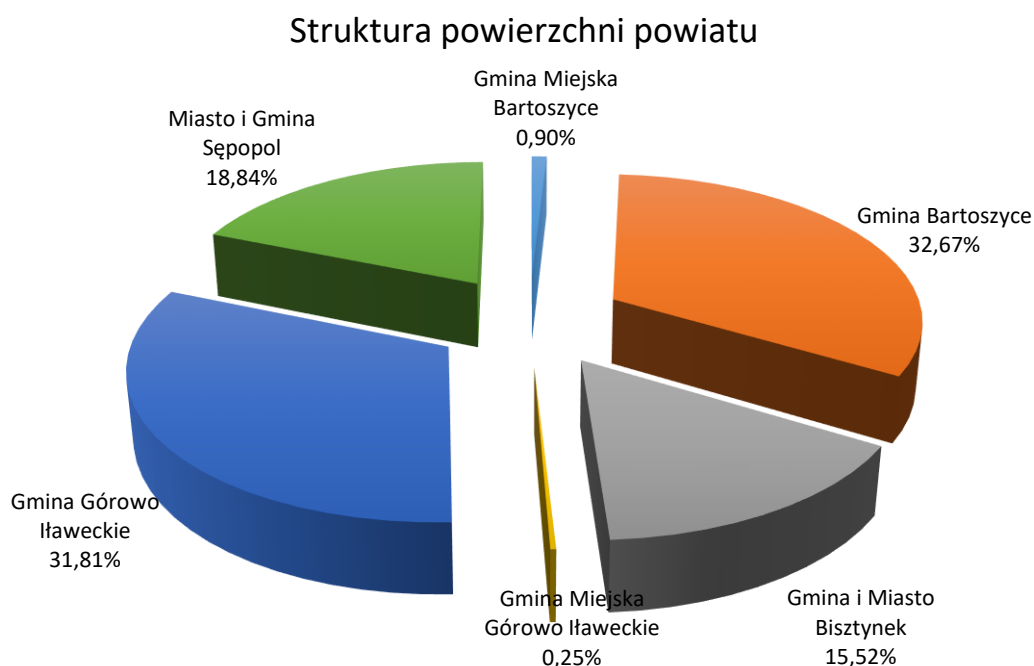

Mapa nr 2.1. Położenie powiatu bartoszyckiego
Źródło: bip.warmia.mazury.pl

Powiat Bartoszycki zgodnie z podziałem administracyjnym liczy sześć gmin:

- Gmina Miejska Bartoszyce,
- Gmina Bartoszyce,
- Gmina i Miasto Bisztynek,
- Gmina Miejska Górowo Iławeckie,
- Gmina Górowo Iławeckie,
- Miasto i Gmina Sępopol.

Powiat Bartoszycki zajmuje obszar 1 307,49 km².

Wykres nr 2.1. Struktura powierzchni powiatu bartoszyckiego

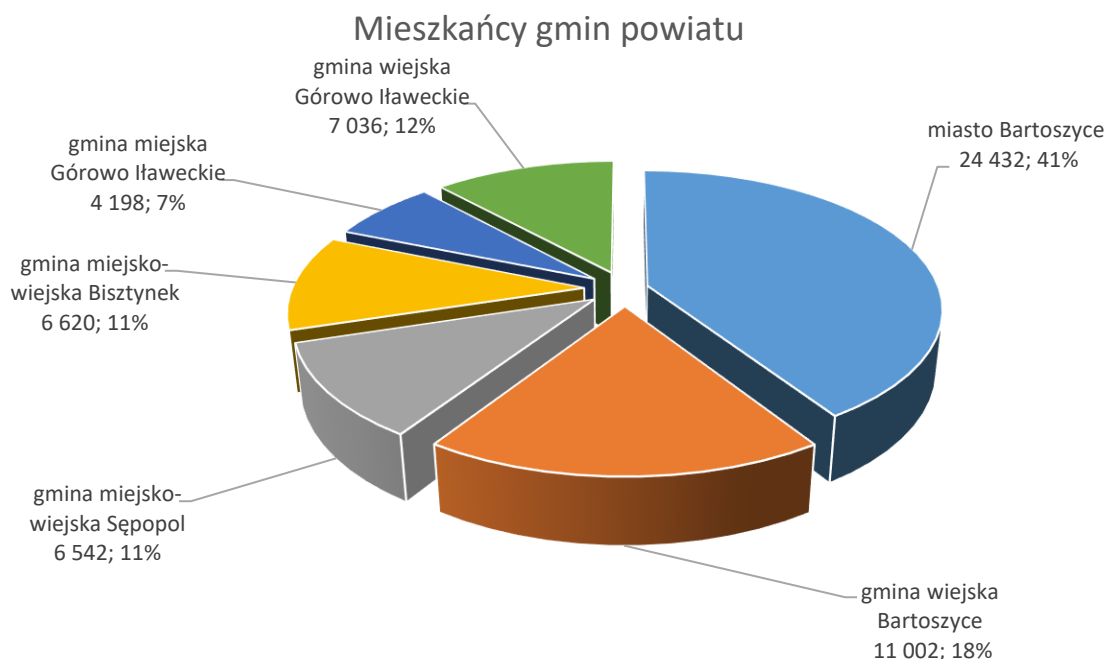
Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Powiatu Bartoszyckiego na lata 2015 – 2020

3. Osadnictwo i demografia

Obszar powiatu bartoszyckiego zamieszkuje ok. 60 tys. mieszkańców. Według danych Spisu Powszechnego z 2011r. teren Powiatu Bartoszyckiego zamieszkiwało 61 288 osób w tym:

- Gminę Miejską Bartoszyce zamieszkuje 24 432 osób,
- Gminę Bartoszyce zamieszkuje 11 002 osób,
- Gminę i Miasto Bisztynek zamieszkuje 6 620 osób,
- Gminę Miejską Górowo Iławeckie zamieszkuje 4 198 osób,

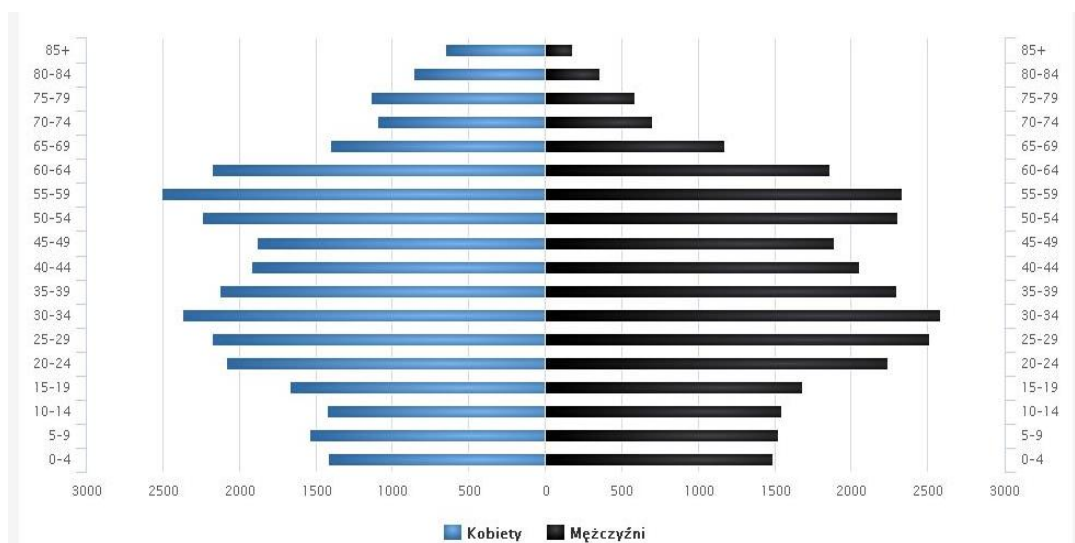
- Gminę Górowo Iławeckie zamieszkuje 7 036 osób,
- Gminę i Miasto Sępólno zamieszkuje 6 542 osób.

Wykres nr 2.2. Struktura powierzchni powiatu bartoszyckiego

Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Powiatu Bartoszyckiego na lata 2015 – 2020

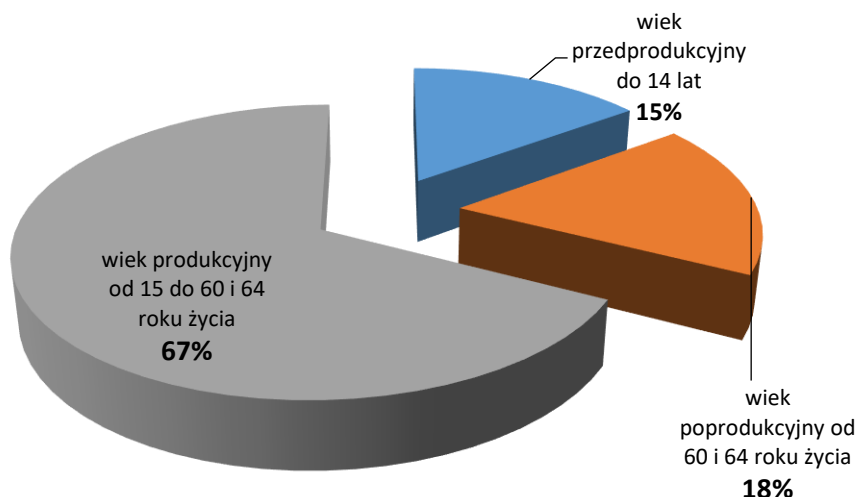
Struktura ludności według płci charakteryzuje się niewielką przewagą płci żeńskiej nad męską. Na koniec 2014 r. mieszkanki powiatu stanowiły 51,13% ogółu mieszkańców (30 594 osób). Na 100 kobiet przypada 96 mężczyzn. Wskaźnik gęstości zaludnienia na 1 km² powierzchni wynosi 46 osób i jest 1,3rotnie mniejszy niż średni dla całego województwa (60 osób / km²).

Wykres nr 2.3. Piramida wieku mieszkańców powiatu bartoszyckiego

Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Powiatu Bartoszyckiego na lata 2015 – 2020

W latach 2010 – 2018 niekorzystnie zmieniała się struktura wiekowa mieszkańców powiatu. W badanym okresie zmniejszyła się o 568 osób liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (osoby do 14 roku życia) oraz o 2274 osoby w wieku produkcyjnym (między 15 a 60 lub 64 rokiem życia). Zwiększyła się natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym, wzrost o 1223 osoby. Tendencja ta świadczy o ogólnokrajowym trendzie starzenia się społeczeństwa.

Wykres nr 2.4. Produkcyjne grupy wieku mieszkańców powiatu bartoszyckiego

Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Powiatu Bartoszyckiego na lata 2015 – 2020

Spośród mieszkańców powiatu bartoszyckiego największą grupę stanowi ludność w wieku produkcyjnym.

Osoby w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym (szacuje się że ok. 77% populacji) to przeważnie osoby mobilne. W przeważającej większości są posiadaczami pojazdów mechanicznych. Przemieszczają się korzystając z lokalnych dróg, w tym dróg powiatowych. Większość ludności wiejskiej, ze względu na rozproszenie gospodarstw, wykonuje podróże do miejsc pracy, szkół, ośrodków kultury, ośrodków zdrowia. Ośrodki te na terenie powiatu bartoszyckiego znajdują się przeważnie w miejscowościach stanowiących siedziby gmin, a w szczególności w Bartoszycach.

4. Gospodarka

Położenie Powiatu Bartoszyckiego na głównym szlaku komunikacyjnym – droga krajowa nr 51 oraz droga krajowa nr 57 w kierunku przejścia granicznego w Bezledach, do Kaliningradu i dalej na Litwę, Łotwę, Estonię oraz kraje skandynawskie – kształtuje tranzytowy i usługowy profil gospodarczy powiatu (szczególnie miasta i gminy Bartoszyce).

Na terenie powiatu, zlokalizowane są tereny Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Podstrefą Bartoszyce objęty jest obszar o powierzchni 96,4 ha. W skład tej Podstrefy wchodzi trzy kompleksy:

- Kompleks Piersele o powierzchni 36,1 ha – położony przy drodze krajowej nr 51, w sąsiedztwie Międzynarodowego Przejścia Granicznego Bezledy;
- Kompleks Bema o powierzchni 50,0 ha – położony przy ul. Generała Bema stanowiącej odcinek drogi krajowej nr 51 i zarazem drogi wylotowej z Bartoszczyca w kierunku Międzynarodowego przejścia Granicznego Bezledy;
- Kompleks Kętrzyńska o powierzchni 10,3 ha – położony przy ul. Kętrzyńskiej, która jest drogą wylotową z Bartoszczyca w kierunku Kętrzyna.

Przedsiębiorcy, którzy działają na terenie W-M SSE, w ramach zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej mają prawo do korzystania z pomocy publicznej w postaci zwolnienia dochodu z podatku dochodowego. Zwolnienie to przysługuje z dwóch tytułów – z tytułu nowej inwestycji oraz z tytułu tworzenia nowych miejsc pracy.

Przewagę wśród przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Powiatu Bartoszyckiego stanowią mikro firmy zatrudniające do 9 pracowników. Odnotowuje się widoczny wzrost tego typu podmiotów. Kolejną grupę stanowią mali przedsiębiorcy zatrudniający od 10 do 49 pracowników. Najmniej jest średnich firm zatrudniających od 50 do 249 pracowników.

Według danych GUS w Powiecie Bartoszyckim przeważającą liczbę podmiotów gospodarczych według formy prowadzenia działalności stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

5. Układ komunikacyjny na terenie powiatu bartoszyckiego

Układ komunikacyjny Powiatu Bartoszyckiego zbudowany jest z sieci drogowej oraz kolejowej.

Infrastruktura kolejowa

Na terenie Powiatu Bartoszyckiego istnieje szlak komunikacji kolejowej – trasa: Korsze – Kętrzyn – Bartoszyce – granica państwa z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej.

W chwili obecnej nie funkcjonują regularne połączenia kolejowe w ruchu osobowym.

Większość dworców kolejowych została zamknięta a działalność Polskich Kolei Państwowych zawieszona. W Bartoszczycach dworzec kolejowy jest nieczynny, PKP ostatnie osobowe połączenia do Korsz zawiesiło w 2002 r. Trasa kolejowa używana jest przez składy towarowe.

Samorząd Powiatu Bartoszyckiego czyni starania na rzecz uruchomienia kolejowego osobowego i towarowego przejścia granicznego z Obwodem Kaliningradzkim (przejście graniczne Głomno – Bagrationowsk) a tym samym przywrócenia ruchu kolejowego w powiecie.

Infrastruktura drogowa

Sieć drogowa powiatu bartoszyckiego składa się z szeregu dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Drogi krajowe przebiegające przez Powiat Bartoszycki:

- droga nr 51 Olsztynek – Olsztyn – Lidzbark Warmiński – Bartoszyce – Bezledy – przejście graniczne (Rosja – Obwód Kaliningradzki). Na odcinku Olsztyn – granica państwa założono dla niej klasę techniczną GP (główna ruchu przyspieszonego). Droga przenosi ruch w kierunku międzynarodowego przejścia granicznego w Bezledach. Jest ważnym szlakiem komunikacyjnym siedziby Powiatu – miasta Bartoszyce ze stolicą regionu – miastem Olsztyn;
- droga nr 57 łącząca się z drogą nr 61 w okolicach Pułtуска – Maków Mazowiecki – Szczytno – Biskupiec – do ronda przed miastem Bartoszyce. Droga łączy obszar powiatu z centralną częścią Polski.

Łączna długość dróg krajowych na terenie powiatu bartoszyckiego wynosi 47,257 km.

Drogi wojewódzkie przebiegające przez Powiat Bartoszycki:

- droga nr 512 Pieniężno – Górowo Iławeckie – Piasek – Tolko – Bartoszyce – Szczurkowo. Droga przenosi ruch lokalny łączy ze sobą ważniejsze ośrodki powiatu.
- droga nr 511 granica państwa (Rosja – Obwód Kaliningradzki) – Górowo Iławeckie – Lidzbark Warmiński. Droga klasy Z, przenosi ruch lokalny turystyczny z terenów przygranicznych, wiąże ze sobą dwa ośrodki miejskie: Górowo Iławeckie i Lidzbark Warmiński.
- droga nr 592 przejście graniczne z Obwodem Kaliningradzkim (poprzez drogę krajową nr 51) – Bartoszyce – Kętrzyn – Giżycko. Droga przenosi ruch lokalny oraz ponad lokalny z terenów przygranicznych.
- droga nr 594 Bisztynek – Reszel – Kętrzyn. Droga przenosi ruch lokalny gospodarczy.

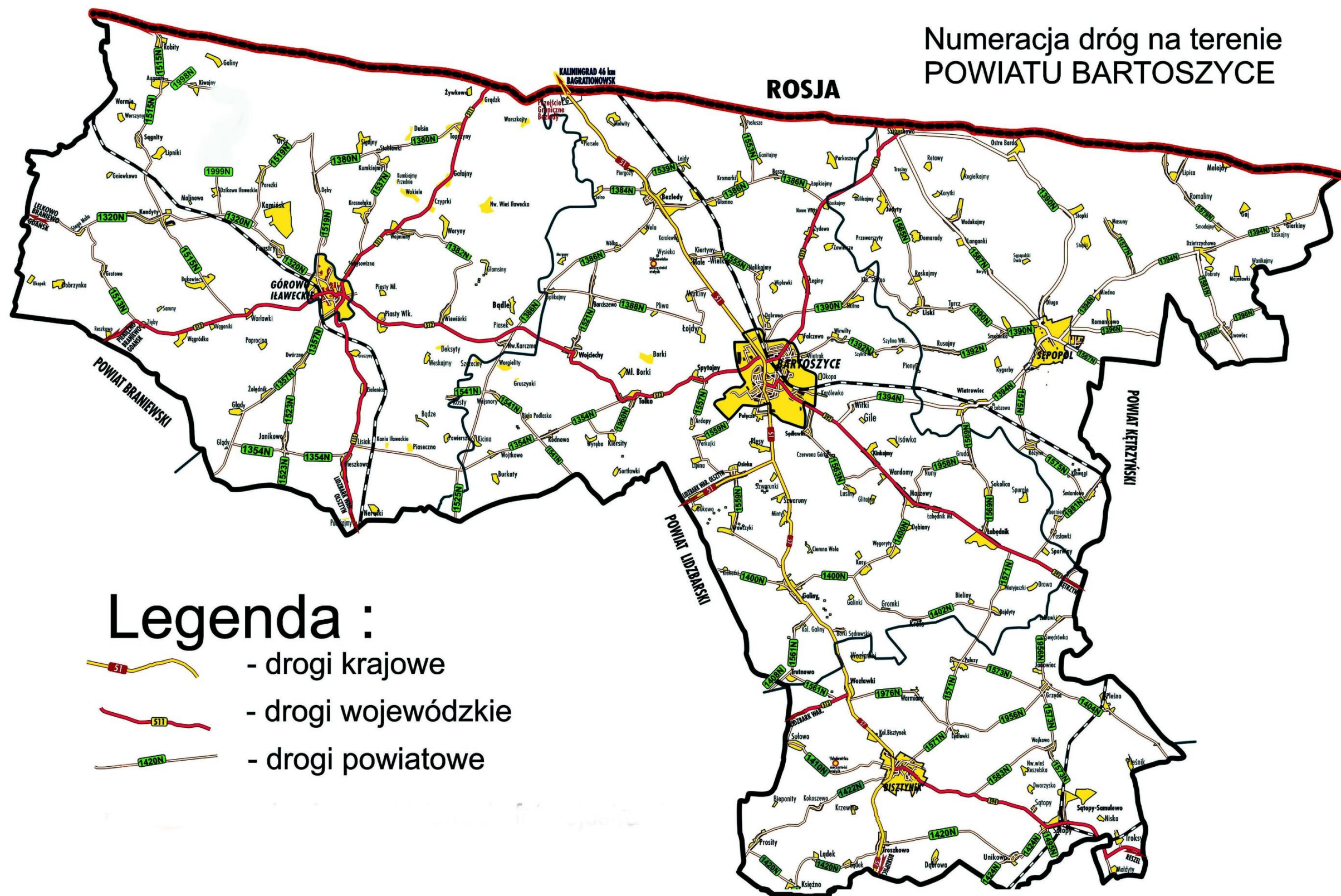
Łączna długość dróg krajowych na terenie powiatu bartoszyckiego wynosi 109,857 km.

Drogi powiatowe przebiegające przez Powiat Bartoszycki:

Na terenie powiatu bartoszyckiego funkcjonuje 55 ciągów dróg powiatowych o łącznej długości 445,142 km w tym 3,265 km to drogi na terenie miejskim.

5.1. Zarządcy dróg publicznych na terenie powiatu bartoszyckiego

Zarządcami dróg publicznych są w stosunku do dróg krajowych – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, w stosunku do dróg wojewódzkich – zarząd województwa, w stosunku do dróg powiatowych – zarząd powiatu, w stosunku do dróg gminnych – wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Mapa nr 5.1.1. Mapa układu komunikacyjnego powiatu bartoszyckiego

Źródło: Opracowanie własne

5.2. Zarządzanie drogami powiatowymi na terenie powiatu bartoszyckiego

Drogi powiatowe, na podstawie art. 2a ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 2068 ze zm.), stanowią własność samorządu powiatu. Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt. 3 ww. ustawy zarządcą dróg powiatowych jest zarząd powiatu, który wykonuje swoje obowiązki przy pomocy jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi, utworzonej na mocy art. 21 ust. 1 ustawy o drogach publicznych.

Tak więc obowiązki Zarządu Powiatu Bartoszyckiego w zakresie zarządzania drogami wykonuje Zarząd Dróg Powiatowych w Dąbrowie k/Bartoszyce, utworzony na mocy Uchwały Nr III/14/99 Rady Powiatu w Bartoszycach z dnia 26 stycznia 1999 r. w sprawie utworzenia Zarządu Dróg Powiatowych.

Do podstawowych zadań Zarządu Dróg Powiatowych należy w szczególności:

- organizacja utrzymania dróg, obiektów mostowych i urządzeń drogowych w stanie zgodnym z wymogami technicznymi,
- ochrona dróg, przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów techniczno-budowlanych, eksploatacyjnych i porządkowych w zakresie gospodarki drogowej oraz warunków technicznych projektowania dróg i obiektów mostowych,
- przedstawianie zarządcy dróg projektu planu lokalizacyjnego i finansowego na budowę, utrzymanie i ochronę dróg powiatowych oraz obiektów mostowych,
- utrzymanie nawierzchni, chodników, obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą,
- realizacja zadań w zakresie inżynierii ruchu,
- pełnienie funkcji inwestora bezpośredniego w zakresie budowy i remontu dróg powiatowych,
- organizowanie robót budowlanych przez zewnętrznych wykonawców zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych
- nadzór nad budową, przebudową i remontem, dróg powiatowych,
- nadzór nad przestrzeganiem na drogach powiatowych przepisów eksploatacyjnych i porządkowych,
- koordynacja robót w pasie drogowym,
- prowadzenie ewidencji dróg powiatowych oraz obiektów mostowych zlokalizowanych w ciągach tych dróg,

- gromadzenie danych, sporządzanie i przekazywanie informacji o sieci dróg powiatowych,
- przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego dróg i obiektów mostowych,
- organizacja zimowego utrzymania dróg w zakresie odśnieżania i usuwania gołoledzi,
- zapewnienie przejezdności dróg powiatowych,
- dokonywanie okresowych pomiarów natężenia i struktury ruchu drogowego,
- wykonywanie robót interwencyjnych, utrzymaniowych i zabezpieczających,
- przeciwdziałanie niekorzystnym przeobrażeniom środowiska mogącym powodować lub powstającym w następstwie budowy lub utrzymania dróg,
- utrzymanie oraz usuwanie drzew i krzewów oraz pielęgnacja zieleni w pasie drogowym.

Do zakresu działania Zarządu Dróg Powiatowych w Dąbrowie k/Bartoszyce należą ponadto następujące sprawy:

- wydawanie decyzji na lokalizację w pasie drogowym obiektów nie związanych z potrzebami ruchu drogowego,
- wydawanie decyzji na umieszczenie w pasie drogowym obiektów budowlanych nie związanych z potrzebami ruchu drogowego,
- wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego,
- pobieranie opłat za zajęcie pasa drogowego,
- pobieranie kar za samowolne zajęcie pasa drogowego i za przekroczenie terminu zajęcia określonego w decyzji,
- uzgadnianie projektów planów zagospodarowania przestrzennego gmin, oraz decyzji o warunkach zabudowy,
- wykonywanie zadań w zakresie obronności państwa i przygotowanie infrastruktury drogowej dla potrzeb obronnych,
- w sytuacjach kryzysowych koordynacja zagadnień dotyczących dróg powiatowych.

6. Powiązania komunikacyjne powiatu bartoszyckiego z sąsiednimi powiatami

Powiat Bartoszycki położony jest na granicy województwa warmińsko-mazurskiego z Obwodem Kaliningradzkim. Graniczy terytorialnie z czterema powiatami:

- powiatem braniewskim
- powiatem lidzbarskim
- powiatem olsztyńskim
- powiatem kętrzyńskim

Ze wszystkimi sąsiadującymi powiatami, powiat bartoszycki posiada połączenia komunikacyjne poprzez drogi powiatowe.

Główną osią komunikacyjną powiatu bartoszyckiego jest droga krajowa nr 51 i 57 oraz drogi wojewódzkie nr 511, 512, 592 i 594. Drogi powiatowe są uzupełnieniem tego układu. Niejednokrotnie stanowią też alternatywne połączenia tranzytowe z sąsiednimi powiatami. Obciążone są wówczas znacznie większym natężeniem ruchu.

6.1. Powiązania komunikacyjne z powiatem braniewskim

Powiat bartoszycki graniczy z powiatem braniewskim na terytorium gminy Górowo Iławeckie. Podstawowym wspólnym połączeniem komunikacyjnym tych powiatów jest droga wojewódzka nr 512 Pieniężno – Górowo Iławeckie – Piasek – Tolko – Bartoszyce – Szczurkowo, która rozpoczyna swój bieg na obszarze powiatu braniewskiego a kończy na granicy powiatu bartoszyckiego z Obwodem Kaliningradzkim. Uzupełnieniem połączenia komunikacyjnego powiatu bartoszyckiego i powiatu braniewskiego stanowi droga powiatowa nr 1320N Żelazna Góra – Lelkowo – Kandyty – Górowo Iławeckie.

6.2. Powiązania komunikacyjne z powiatem lidzbarskim

Z powiatem lidzbarskim powiat bartoszycki graniczy na terytorium gminy Górowo Iławeckie oraz gminy Bartoszyce. Główne połączenie komunikacyjne między tymi powiatami stanowi droga krajowa nr 51 Granica Państwa – Olsztyn – Olsztynek. Dodatkowe połączenie realizowane jest przez drogę wojewódzką nr 511 granica państwa (Rosja – Obwód Kaliningradzki) – Górowo Iławeckie – Lidzbark Warmiński. Droga ta wiąże ze sobą dwa ośrodki miejskie: Górowo Iławeckie i Lidzbark Warmiński.

Uzupełnieniem tego układu komunikacyjnego łączącego powiat bartoszycki z powiatem lidzbarskim są następujące drogi powiatowe:

- droga powiatowa nr 1357N Górowo – Babiak,
- droga powiatowa nr 1400N Krekole – Galiny – Maszewy,
- droga powiatowa nr 1541N Kosty – Wajsnory – Rodnowo – Kotowo – Rogóż.

6.3. Powiązania komunikacyjne z powiatem olsztyńskim

Powiat bartoszycki graniczy z powiatem olsztyńskim na terytorium gminy Bisztynek. Podstawowym połączeniem komunikacyjnym tych powiatów jest droga krajowa nr 57 Bartoszyce – Szczytno – Pułtusk, która rozpoczyna swój bieg na obszarze powiatu bartoszyckiego a kończy w województwie mazowieckim.

Dodatkowe połączenia pomiędzy powiatami realizowane są przez drogi wojewódzkie nr 511 Droga 527 /Krosno/ – Pasłęk – Orneta – Lidzbark Warmiński – Kiwity – Wozławki , oraz nr 594 Bisztynek – Reszel – Kętrzyn.

Uzupełnieniem połączeń komunikacyjnych między powiatem bartoszyckim a powiatem olsztyńskim są następujące drogi powiatowe:

- droga powiatowa nr 1404N Grzęda – Reszel,
- droga powiatowa nr 1422N Bisztynek – Frąknowo – Jeziorany,
- droga powiatowa nr 1424N Tłokowo – Lutry – Sątopy Samulewo,
- droga powiatowa nr 1489N Księżno – Żardeniki,
- droga powiatowa nr 1499N Troksy – Kominki – Samławki – droga wojewódzka nr 590.

6.4. Powiązania komunikacyjne z powiatem kętrzyńskim

Powiat bartoszycki graniczy z powiatem kętrzyńskim na terenie gminy Sępólno i gminy Bisztynek. Połączenie komunikacyjne powiatu bartoszyckiego i powiatu kętrzyńskiego stanowi droga wojewódzka nr 592 Bartoszyce – Kętrzyn – Giżycko.

Uzupełnieniem połączeń komunikacyjnych między powiatem bartoszyckim a powiatem kętrzyńskim są następujące drogi powiatowe:

- droga powiatowa nr 1396N Sępólno – Lwowiec – Michałkowo
- droga powiatowa nr 1567N Szczurkowo – Wodukajmy – Sępólno – Glitajny,
- droga powiatowa nr 1581N Dietrichowo – Drogosze – Kiemławki Wielkie,
- droga powiatowa nr 1956N droga wojewódzka nr 592 (Kowalewo) – Łędlawki,
- droga powiatowa nr 1981N droga wojewódzka nr 592 (Sporwiny) – Sątoczno.

7. Stan istniejący sieci dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego

Zgodnie z zapisami wynikającymi z art. 6a ust.1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1 (drogi krajowe) i art. 6 ust. 1 (drogi wojewódzkie), stanowiące połączenia miast będących siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą. Drogi powiatowe stanowią więc uzupełnienie połączeń komunikacyjnych dla dróg krajowych i wojewódzkich.

Sieć dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego składa się z 55 ciągów dróg powiatowych o łącznej długości 445,142 km w tym 3,265 km to ulice w mieście Górowo Iławeckie i Bisztynek, które są oddane przez zarząd w administrowanie dla burmistrzów tych gmin. Zarządcą tych dróg jest Zarząd Powiatu Bartoszyckiego. Funkcję zarządu drogi sprawuje Zarząd Dróg Powiatowych w Dąbrowie k/Bartoszczyk.

Większość dróg powiatowych na terenie powiatu bartoszyckiego stanowią drogi o nawierzchni utwardzonej – 360,420 km, w tym 343,469 km to nawierzchnie bitumiczne. Spora część bo aż 73,874 km to drogi powiatowe gruntowe.

Wszystkie drogi publiczne, w celu określenia wymagań technicznych i użytkowych, zgodnie z §4 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t. j. Dz. U. z 2016r., poz.124) podzielone są na klasy. Wyróżnia się następujące klasy dróg:

- A – autostrada,
- S – ekspresowa,
- Gp – główna ruchu przyspieszonego,
- G – główna,
- Z – zbiorcza,
- L – lokalna,
- D – dojazdowa.

W powiecie bartoszyckim drogi powiatowe mają klasę techniczną Z i L. Łączna długość dróg klasy Z to 98,877 km, a dróg klasy L to 346,265 km.

7.1. Sieć dróg powiatowych na terenie gmin powiatu bartoszyckiego

Gmina Bartoszyce

Na obszarze gminy Bartoszyce znajduje się 25 ciągów dróg powiatowych o łącznej długości 147,012 km. Cztery drogi posiadają klasę techniczną Z (drogi zbiorcze) a dwadzieścia jeden dróg ma klasę techniczną L (drogi lokalne).

Tabela 7.1.1. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Bartoszyce

Lp.	Nr drogi	Przebieg	Klasa techniczna	Długość [km]
1	1354N	Głądy - Pieszkowo - Tolko	Z	8,451
2	1384N	Solno - Bezledy	L	2,976
3	1386N	Kicina - Piasek - Bezledy - Łoskajmy	L	20,860
4	1388N	Tapilkajmy - Barciszewo - Markiny - dr. kraj. nr 51	L	8,544
5	1390N	Dr. woj. nr 512 (Leginy) - Liski - Sępopol - Ostre Bardo - Szczurkowo	L	4,266
6	1392N	Bartoszyce - Szylina - Smolanka	L	6,321
7	1394N	Witki - Sępopol - Dietrichowo - Gierkiny	Z	4,427
8	1400N	Krekole - Galiny - Maszewy	L	10,958
9	1402N	Kosy - Bajdyty	L	7,505
10	1408N	Kiersnowo - Trutnowo	L	2,440
11	1521N	Dr. pow. nr 1386N - Barciszewo - Wojciechy	L	4,934
12	1525N	Kicina - Lidzbark Warmiński	L	0,339
13	1539N	Lejdy - Bezledy	L	2,285
14	1541N	Kosty - Wajsnory - Rodnowo - Kotowo - Rogóż	L	7,781
15	1553N	Posłusze - Bąsze	L	3,707
16	1555N	Kiertyny Małe - Dąbrowa - Bartoszyce	L	7,190

17	1557N	Spytajny - Ardapy	L	2,319
18	1559N	Bartoszyce - Perkutki - Osieka -Galiny	L	12,271
19	1561N	Dr. kraj. nr 57 (Galiny) - Trutnowo - Wozławki	L	4,675
20	1563N	Sędławki - Wardomy	L	7,015
21	1569N	Wiatrowiec - Łabędnik	Z	5,202
22	1571N	Łabędnik - Bisztynek	Z	4,282
23	1958N	Maszewy - Gruda	L	3,436
24	1960N	Wyłęba - Kiersity - Tolko	L	3,836
25	1981N	Dr. woj. nr 592 (Sporwiny) - Sątoczno	L	0,992
				147,012

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Bisztynek

Na obszarze gminy Bisztynek znajduje się 13 dróg powiatowych o łącznej długości 78,619 km. Trzy drogi posiadają klasę techniczną Z (drogi zbiorcze) a dziesięć dróg ma klasę techniczną L (drogi lokalne).

Tabela 7.1.2. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Bisztynek

Lp.	Nr drogi	Przebieg	Klasa techniczna	Długość [km]
1	1404N	Grzęda - Reszel	L	6,755
2	1410N	Rokitnik - Sułowo - Bisztynek	L	5,581
3	1420N	Tolniki Wielkie - Księżno - Troszkowo - Unikowo	L	15,095
4	1422N	Bisztynek - Frąknowo - Jeziorany	Z	9,187
5	1424N	Tłokowo - Lutry - Sątopy	L	4,057

6	1485N	Księżno - Żardeniki	L	1,535
7	1495N	Sątopy - Kolno - Bęsia	L	0,459
8	1499N	Troksy - Kominki - Samławki - dr. woj. nr 590	L	1,771
9	1571N	Łabędnik - Bisztynek	Z	7,128
10	1573N	Paluzy - Grzęda - Sątopy Samulewo	L	11,005
11	1583N	Dr. woj. nr 594 - Nowa Wieś Reszelska - Wojkowo	L	2,342
12	1956N	Dr. woj. nr 592 (Kowalewo) - Łędlawki	Z	9,889
13	1976N	Wozławki - Łędlawki	L	3,815
				78,619

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Górowo Iławeckie

Na obszarze gminy Górowo Iławeckie znajduje się 13 dróg powiatowych o łącznej długości 106,418 km. Dwie drogi posiadają klasę techniczną Z (drogi zbiorcze) a jednaście dróg ma klasę techniczną L (drogi lokalne).

Tabela 7.1.3. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Górowo Iławeckie

Lp.	Nr drogi	Przebieg	Klasa techniczna	Ogółem
1	1320N	Żelazna Góra - Lelkowo - Kandyty - Górowo Iław.	Z	15,677
2	1354N	Głądy - Pieszkowo - Tolko	Z	10,755
3	1357N	Górowo Iławeckie - Babiak	L	9,391

4	1380N	Dęby - Toprzyny	L	8,036
5	1382N	Wojmiany - Wiewiórki	L	7,755
6	1386N	Kicina - Piasek - Bezledy - Łoskajmy	L	4,031
7	1513N	Stega Mała - Zięby	L	5,649
8	1515N	Robity - Kandyty - Worławki	L	15,627
9	1519N	Górowo Hław. - Dęby - Orsy - Półwiosek	L	11,427
10	1523N	Dwórzno - Janikowo - Ignalin	L	5,900
11	1537N	Kumkiejmy - Krasnołąka - dr. woj. nr 511	L	5,683
12	1998N	Augamy – Kiwajny	L	2,334
13	1999N	Dr. pow. 1320N – Dzikowo Hław.	L	4,240
				106,505

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Sępól

Na obszarze gminy Sępól znajduje się 12 dróg powiatowych o łącznej długości 99,463 km. Dwie drogi posiadają klasę techniczną Z (drogi zbiorcze) a dziesięć dróg ma klasę techniczną L (drogi lokalne).

Tabela 7.1.4. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Sępól

Lp.	Nr drogi	Przebieg	Klasa techniczna	Ogółem
1	1390N	Dr. woj. nr 512 (Leginy) - Liski - Sępól - Ostre Bardo - Szczurkowo	L	24,296
2	1392N	Bartoszyce - Szylina - Smolanka	L	4,380
3	1394N	Witki - Sępól - Dietrichowo - Gierkiny	L	17,988
4	1396N	Sępól - Lwowiec - Michałkowo	Z	7,839
5	1565N	Dr. woj. nr 512 (Park) - Judyty - dr. pow. nr 1390 N (Liski)	L	7,659
6	1567N	Szczurkowo - Wodukajmy - Sępól - Glitajny	L	13,012
7	1569N	Wiatrowiec - Łabędnik	Z	1,069
8	1575N	Sępól - Różyna - Śmiardowo	L	6,628
9	1577N	Masuny - Masuńskie Włoki	L	2,906
10	1579N	Lipica - Smodajny	L	4,003
11	1581N	Dietrichowo - Drogosze - Kiemławki Wlk.	L	5,354
12	1981N	Dr. woj. nr 592 (Sporwiny) - Sątoczno	L	4,329
				99,463

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Bisztynek – miasto

Na obszarze miasta Bisztynek znajduje się 15 ulic leżących w ciągach dróg powiatowych o łącznej długości 3,887 km.

Tabela 7.1.5. Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta Bisztynek

Lp.	Nr drogi	Przebieg	Ogółem
1	2571N	ul. Harcerska	0,130
2	2572N	ul. Reymonta	0,134
3	2574N	ul. Grunwaldzka	0,394
4	2575N	ul. Sienkiewicza	0,136
5	2576N	ul. Kochanowskiego	0,099
6	2578N	ul. Mazurska	0,150
7	2579N	ul. Morcinka	0,541
8	2580N	ul. Nowe Osiedle	0,195
9	2581N	ul. Obwodowa	0,390
10	2583N	ul. Orzeszkowej	0,240
11	2587N	ul. Stare Osiedle	0,219
12	2588N	ul. Szkolna	0,308
13	2589N	ul. Wiktora	0,062
14	1410N	ul. Grodzka	0,252
15	1571N	ul. Kolejowa	0,637

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Miejska Górowo Iławeckie

Na obszarze gminy miejskiej Górowo Iławeckie znajdują się 2 ulice, które leżą w ciągach dróg powiatowych. Ich łączna długość wynosi 1,340 km.

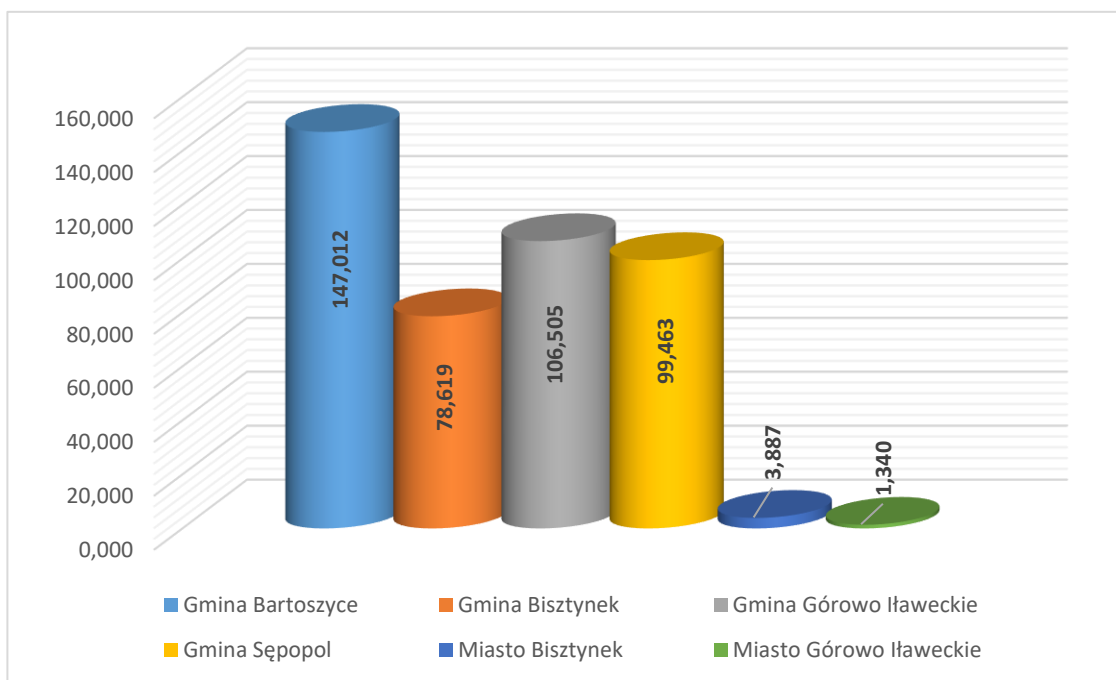
Tabela 7.1.5. Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta Górowo Iławeckie

Lp.	Nr drogi	Przebieg	Ogółem
1	2596N	ul. Krasickiego	0,277
2	1320N	ul. Sikorskiego	1,063

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych zestawień wynika, że największa sieć dróg powiatowych znajduje się na terenie gminy Bartoszyce a najmniejsza na terenie gminy miejskiej Górowo Iławeckie.

Wielkość sieci dróg powiatowych na terenie poszczególnych gmin powiatu bartoszyckiego obrazuje poniższy wykres.

Wykres nr 7.1.1. Struktura dróg powiatowych w gminach powiatu bartoszyckiego

Źródło: Opracowanie własne

7.2. Infrastruktura związana z drogami przy drogach powiatowych

Przy drogach powiatowych znajdują się obiekty usprawniające ruch lub zabezpieczające uczestników ruchu przed zdarzeniami. Do obiektów tych należą chodniki, ścieżki rowerowe,

mosty, przepusty, wiadukty, kładki, tunele, przejazdy kolejowe.

Przy drogach powiatowych powiatu bartoszyckiego występują chodniki, mosty, wiadukty, przejazdy kolejowe oraz ścieżki rowerowe.

W ciągach dróg powiatowych znajduje się ponadto:

- 20 obiektów mostowych o łącznej długości 164,99 mb,
- ponad 500 przepustów pod koroną drogi.

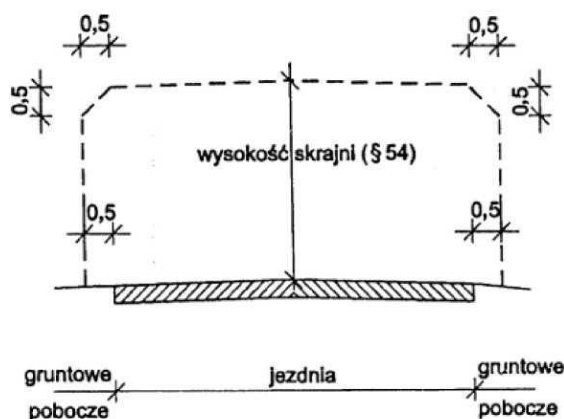
7.3. Ograniczenia występujące na drogach powiatowych

Najbardziej uciążliwymi ograniczeniami dla wszystkich uczestników ruchu są ograniczenia skrajni drogowej.

Skrajnia drogi jest to wolna, nie zabudowana przestrzeń nad jezdnią oraz nad pasami awaryjnymi (jeżeli występują), poboczami utwardzonymi, opaskami zewnętrznymi i w określonym zakresie nad pasami dzielącymi, która przeznaczona jest do prowadzenia ruchu pojazdów, ich zatrzymywania się lub postoju.

Na drogach powiatowych mamy do czynienia najczęściej z zawężonymi poboczami lub z ograniczeniem wysokości. Zgodnie z § 54 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (t. j. Dz. U. z 2016r., poz.124), wysokość skrajni drogi powinna być nie mniejsza niż :

- 4,70 m - nad drogą klasy A, S lub GP,
- 4,60 m - nad drogą klasy G lub Z,
- 4,50 m - nad drogą klasy L lub D.

Rys. nr 7.3.1. Schemat skrajni drogi jednojezdniowej klasy GP i drogi niższych klas z jezdnią nieograniczoną krawężnikami

Źródło: Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t. j. Dz. U. z 2016r., poz.124)

Specyficzną sytuacją dla dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego jest zadrzewienie. Na znacznej części odcinków dróg powiatowych drzewa rosną na poboczu ograniczając skrajnię. Na wielu odcinakach zadrzewienie takie występuje jako zadrzewienie zwarte.

W tej sytuacji należy pamiętać, że podstawową funkcją drogi jest możliwie sprawne i bezpieczne przenoszenie ruchu pojazdów i pieszych. Drzewa natomiast są elementem wyposażenia pasa drogowego i powinny być do funkcji drogi możliwie jak najlepiej dostosowane. W przeciwnym razie dochodzi do obniżenia funkcjonalności drogi.

Drzewa przydrożne rosnące w koronie drogi wpływają negatywnie na stan bezpieczeństwa ruchu poprzez ograniczanie możliwości lub zwiększanie kosztów poprawy parametrów technicznych dróg. Podejmowane prace mające na celu np. poszerzenie jezdni w warunkach obsadzenia drogi drzewami w bardzo licznych przypadkach prowadzą do likwidacji poboczy. Zwiększenie w ten sposób szerokości jezdni umożliwia ruch pojazdów o większych gabarytach, jednakże pozostawienie drzew przy samej jej krawędzi radykalnie zwiększa zagrożenie dla ruchu.

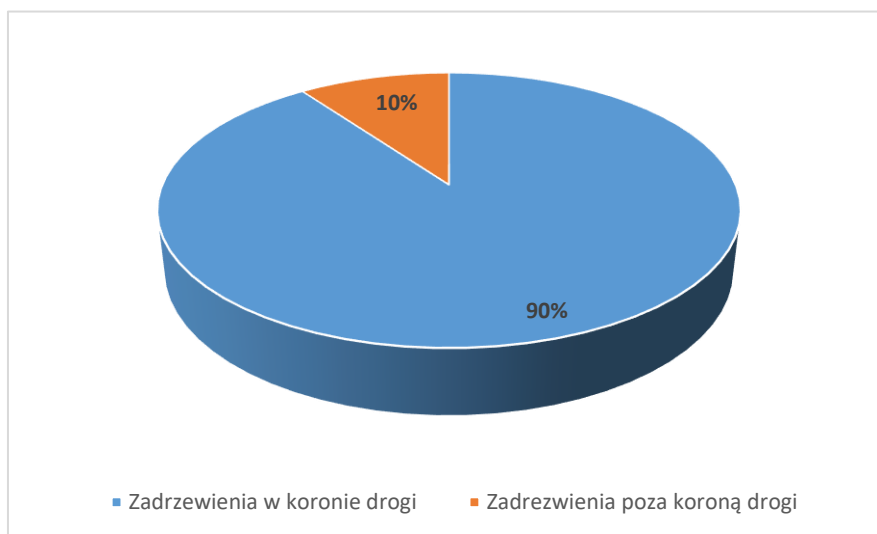
Drzewa rosnące blisko jezdni utrudniają także ruch pieszych oraz wprowadzanie chodników. Negatywnym skutkiem utrzymywania drzew w pasie drogowym są koszty ponoszone w celu osiągnięcia funkcjonalności drogi w odniesieniu do przeprowadzania ruchu pojazdów. Na drodze obsadzonej drzewami ruch jest (powinien być) wolniejszy – przy tych samych parametrach technicznych, jak w przypadku drogi drzewami nie obsadzonej. Wydłuża się przez to czas przejazdu, zwiększają się koszty podróży.

Pas zieleni przy drodze powinien uwzględniać parametry drogi oraz funkcje pełnione w strukturze powiązań komunikacyjnych, z których wynika obciążenie ruchem. Zadrzewienia przydrożne są kształtowane na długi czas – rzędu dziesiątków lat. Ich nieprawidłowe urządzenie w chwili dokonywania nasadzeń może w przyszłości przysporzyć dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem prawidłowego funkcjonowania drogi.

Za szczególnie pożądane uznać należy wprowadzanie stref zakrzewionych po zewnętrznej stronie łuków drogowych, w tym zwłaszcza o małym promieniu krzywizny. Jednak towarzyszyć temu musi bezwzględna eliminacja drzew przydrożnych. Łuki wewnętrzne dróg oraz inne strefy wymagające zachowania szczególnie dobrej widoczności powinny być wyposażone jedynie w zieleń niską.

Na podstawie przeprowadzonej przez Zarząd Dróg Powiatowych w Dąbrowie k/Bartoszyce analizy występowania drzew przy drogach powiatowych powiatu bartoszyckiego stwierdzono, że szacunkowo na ok. 90 % długości dróg drzewa występują w koronie drogi tj.

w poboczu lub na jego krawędzi. Na ok. 10% długości dróg drzewa występują w pasie drogowym lecz poza poboczem drogi.

Wykres nr 7.3.2. Zadrzewienia w koronie drogi

Źródło: Opracowanie własne

8. Obiekty inżynierskie na drogach powiatowych

8.1. Mosty

W ciągach dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego znajduje się 20 mostów. Każdy z nich ma nadany Jednolity Numer Inwentarzowy (JNI JAD). Znaczna większość obiektów mostowych posiada konstrukcję betonową. Mosty w ciągach dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego są jednojezdniowe. Przenoszą ruch nad ciekami wodnymi takimi jak: rzeka Młynówka, rzeka Pisa, rzeka Bajdycka Młynówka, rzeka Elma i rzeka Sajna oraz cieki bez nazwy.

Każdy obiekt mostowy podlega kontroli okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego. Dodatkowo, co najmniej raz na 5 lat, podlega kontroli polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania.

Ocenie podlegają wszystkie elementy konstrukcyjne mostu. Brane pod uwagę są następujące uszkodzenia: zanieczyszczenia, wegetacja roślinna, przecieki wody, osady i wykwyty, zniszczenie zabezpieczeń antykorozyjnych, korozja i starzenie, zarysowania i pęknięcia, uszkodzenie spójień lub łączników, deformacje, przemieszczenia i osiadanie, zablokowanie i ograniczenie ruchu, ubytki materiału jego braki lub erozja, zniszczenie struktury materiału.

Wszystkie elementy mostu oceniane są w skali od 0 do 5 przy czym:

- 5 - stan odpowiedni - bez uszkodzeń i zanieczyszczeń możliwych do stwierdzenia

podczas przeglądu,

- 4 - stan zadawalający - wykazuje zanieczyszczenia lub pierwsze objawy uszkodzeń pogarszających wygląd estetyczny,
- 3 - stan niepokojący - wykazuje uszkodzenia, których nienaprawienie spowoduje skrócenie okresu bezpiecznej eksploatacji,
- 2 - stan niedostateczny - wykazuje uszkodzenia obniżające przydatność użytkową, ale możliwe do naprawy,
- 1 - stan przedawaryjny - wykazuje nieodwracalne uszkodzenia dyskwalifikujące przydatność użytkową,
- 0 - stan awaryjny - uległ zniszczeniu lub przestał istnieć.

Średnia arytmetyczna oceny poszczególnych elementów mostu stanowi ocenę średnią obiektu. Określa ona stan techniczny całego obiektu, przy zastosowaniu tej samej skali.

Średnia ocena stanu technicznego mostów zlokalizowanych w ciągach dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego wynosi 3,49. Można więc powiedzieć, że ogólny stan techniczny mostów waha się między zadawalającym a niepokojącym.

8.2. Przepusty o świetle otworu równym lub większym 150 cm

W ciągach dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego znajdują się 43 przepusty o świetle otworu większym lub równym 150 cm. Są to obiekty inżynierskie, które podobnie jak mosty podlegają takiej samej ocenie technicznej. Wszystkie elementy przepustu oceniane są w tej samej skali co mosty czyli od 0 do 5, gdzie 0 oznacza stan awaryjny a 5 stan odpowiedni.

Średnia ocena stanu technicznego przepustów znajdujących się w ciągach dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego wynosi 3,39. Ogólny stan techniczny przepustów waha się pomiędzy zadawalającym a niepokojącym.

9. Przejazdy kolejowe

W ciągach dróg powiatowych znajdują się cztery skrzyżowania dróg z czynnymi liniami kolejowymi w poziomie szyn.

Zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015r. (t. j. Dz. U. z 2015r., poz.1744) przejazdy kolejowe dzielą się na kategorie. Wyróżnia się 4 kategorie przejazdów kolejowych:

- Przejazd kategorii A - przejazd użytku publicznego z rogatekami lub bez rogatek na

których ruch na drodze kierowany jest sygnałami nadawanymi przez pracowników kolejowych,

- Przejazd kategorii B - przejazd użytku publicznego z samoczynną sygnalizacją świetlną i półrogatkami,
- Przejazd kategorii C - przejazd użytku publicznego z samoczynną sygnalizacją świetlną lub uruchamianą przez pracowników kolei,
- Przejazd kategorii D - przejazd użytku publicznego bez rogatek i półrogatek i bez samoczynnej sygnalizacji świetlnej.

Na drogach powiatowych powiatu bartoszyckiego występują 4 przejazdy kolejowe w kategoriach A i D.

W poniższej tabeli zestawione zostały skrzyżowania dróg z liniami kolejowymi w poziomie szyn występujące na drogach powiatowych powiatu bartoszyckiego.

Tabela 9.1. Zestawienie przejazdów kolejowych

Lp	Droga powiatowa	Linia kolejowa	Miejscowość	Kategoria przejazdu
1	1573N Paluzy – Grzęda – Sątopy Samulewo	Poznań – Skandawa	Sątopy Samulewo	A
2	1575N Sępapol – Różyna – Śmiardowo	Białystok – Głomno	Różyna	D
3	1394N Witki – Sępapol – Dietrichowo – Gierkiny	Białystok – Głomno	Wiatrowiec	D
4	1404N Grzęda – Reszel	Poznań – Skandawa	Pleśno	D

Źródło: Opracowanie własne

10. Bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego

Zgodnie z Raportem Warmińsko-Mazurskiego Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego sporządzanym dla całego województwa warmińsko-mazurskiego wg. stanu za rok 2017 w powiecie bartoszyckim, na całej sieci dróg wszystkich kategorii, nastąpiła poprawa poziomu bezpieczeństwa w stosunku do lat poprzednich. Liczba rannych ogółem wzrosła o 15%, natomiast liczba zabitych spadła o 60%. Głównym problemem, dla dróg wszystkich kategorii, jest zagrożenie pieszych oraz dzieci.

Powiat bartoszycki stara się zapobiegać tego typu zagrożeniom i dlatego dla podwyższenia bezpieczeństwa pieszych na drogach powiatowych dokonuje budowy lub przebudowy ciągów pieszych oraz wykonuje wysokiej jakości oznakowanie poziome.

Zarząd Dróg Powiatowych w Dąbrowie k/Bartoszcz, mając świadomość zagrożeń jakie stwarza zadrzewienie w koronie drogi, składa corocznie ok. 300 wniosków do Gmin o wydanie zgody na wycinkę drzew rosnących w poboczu dróg. Jednak każda decyzja zezwalająca na usunięcie drzewa z pasa drogowego wymaga każdorazowo uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Za każdym razem przeprowadzane są oględziny w terenie z udziałem przedstawicieli Gmin, a mimo to średnio ok. 30% wniosków nie uzyskuje aprobaty RDOŚ. Spośród pozostałej ilości ok. 10% wymaga uzyskania dodatkowo decyzji pozwalającej na zniszczenie gatunków chronionych (m.in. pachnicy dębowej, mchów i porostów wpisanych do czerwonej księgi ochrony środowiska). Ponadto wycinkę można prowadzić tylko i wyłącznie poza okresem lęgowym ptaków (tj. od października do marca). Utrudnia to usuwanie drzew z pasa drogowego a czasami wręcz uniemożliwia.

11. Stan techniczny dróg powiatowych

Przyjęte kryteria oceny stanu nawierzchni drogowych dla dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego oparto przez analogię na Systemie Oceny Stanu Nawierzchni (SOSN) stosowanym przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad dla dróg krajowych.

W niniejszym rozdziale wykorzystano sporządzone przez pracowników Zarządu Dróg Powiatowych w Dąbrowie k/Bartoszcz protokoły kontroli okresowej (pięcioletniej) stanu technicznego i wartości użytkowej każdej drogi powiatowej. Stan techniczny każdej drogi został oceniony wg kryteriów:

– Stan dobry	– ocena 5,0;
– Stan zadowalający	– ocena 4,0;
– Stan niezadowalający	– ocena 3,0;
– Stan zły	– ocena 2,0.

Z obserwacji poczynionych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Dąbrowie k/Bartoszcz wynika, iż ok. 75% dróg pozamiejskich jest w złym stanie technicznym. Remonty częściowe nawierzchni bitumicznych pochłaniają większość budżetu Zarządu Dróg Powiatowych, a efekty są mierne. Nawierzchnie bitumiczne większości dróg, wykonane były na lepiszczu smołowym. Zarówno nawierzchnie na bazie lepiszcza asfaltowego jak i smołowego ulegają pod wpływem czynników atmosferycznych zwiertzeniu i konieczne jest odnawianie warstwy ścieralnej, co 10 – 12 lat. Należy zaznaczyć, że panujące w tutejszym klimacie warunki atmosferyczne działają szczególnie destrukcyjnie na nawierzchnie drogowe. Duże różnice minimalnych i maksymalnych rocznych temperatur nawierzchni rzędu 70 – 80 stopni Celsjusza

oraz ich duże wahania jak też częste przymrozki i gwałtowne ocieplenia powodują, że warstwa ścieralna ulegać może szybszemu zniszczeniu. Na szybsze niszczenie nawierzchni ma również wpływ wzrastający ruch drogowy szczególnie pojazdów wielkotonażowych. Bez wykonania nowych nakładek tzw. dywaników następować będzie dalsza systematyczna degradacja nawierzchni, co powodować będzie zwiększenie nakładów na remonty i zmniejszenie bezpieczeństwa ruchu.

Dużym problemem jest utrzymanie dróg gruntowych z uwagi na to, że wszelkie poczynione prace remontowe na drogach gruntowych wykonane latem są niweczone w okresie jesienno – zimowym lub po większych opadach deszczu.

Zarząd Dróg Powiatowych jako jednostka odpowiedzialna za drogi powiatowe na terenie powiatu bartoszyckiego jak co roku skupia swoje działania na utrzymaniu pasa drogowego w stanie zapewniającym bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego.

Pogarszający się stan techniczny nawierzchni dróg powiatowych powiatu bartoszyckiego spowodowany jest licznymi deformacjami, spękaniami i słabą jakością nawierzchni. Są one, w znacznej części, poddane już bardzo długim okresom eksploatacji. Konstrukcje podbudów dróg powiatowych są niedostosowane do intensywnego wzrostu natężenia ruchu pojazdów, a zwłaszcza nasilającej się tendencji zwiększania udziału w ruchu pojazdów ciężarowych. Czynnikiem mającym duży wpływ na stan techniczny dróg powiatowych, jest brak odpowiedniej wysokości środków finansowych na bieżące utrzymanie. Ogranicza to możliwość prowadzenia remontów dróg i ich wyposażenia do niezbędnego minimum.

Aby nie dopuścić do zwiększenia zniszczeń na drogach powiatowych należy podjąć działania zmierzające do poprawy ich stanu technicznego. Wykonana ogólna ocena stanu technicznego pozwala na określenie czasu przeprowadzenia niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych.

Z przeprowadzonych obserwacji wynika, że w powiecie bartoszyckim dróg powiatowych posiadających dobry stan techniczny nawierzchni jest ok. 18,42%. Są to drogi na których nawierzchni nie występują uszkodzenia. Nie wymagają one prowadzenia prac naprawczych. W stanie niezadowolającym jest ok. 6,58 % łącznej długości dróg powiatowych. Wymagają one w chwili obecnej przeprowadzenia remontu bądź wzmocnienia. Pozostała część sieci dróg powiatowych tj. ok. 75% jej długości posiada nawierzchnię w złym stanie technicznym. Wymaga ona natychmiastowych działań związanych z poprawą jej parametrów technicznych.

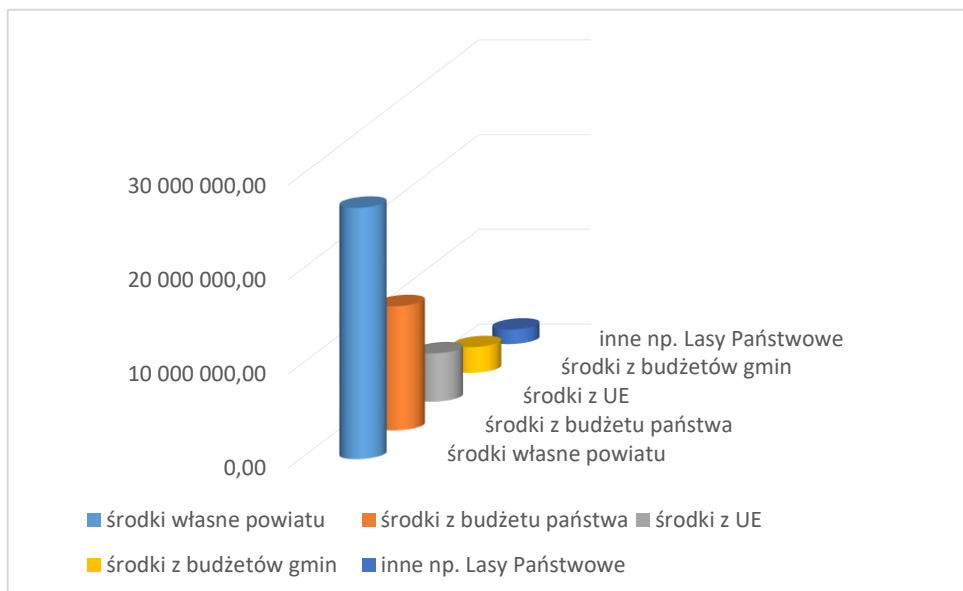
12. Inwestycje na drogach powiatowych powiatu bartoszyckiego

12.1. Inwestycje na drogach powiatowych w latach 2009 - 2019

W latach 2009 – 2018, na zadania inwestycje na drogach powiatowych wydatkowano łącznie prawie 49,3 mln złotych. Kwota ta to nie tylko środki własne Powiatu Bartoszyckiego. W tym czasie udało się pozyskać wsparcie z:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2007-2013 – 5,1 mln złotych
- Budżetu Państwa w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych oraz z rezerwy subwencji ogólnej przeznaczonej na drogi – 13,2 mln złotych
- z budżetów gmin na terenie których prowadzone były inwestycje – 2,7 mln złotych
- inne np. z Lasów Państwowych, itp. – 1,5 mln złotych

Dzięki temu udało się odnowić nawierzchnię dróg powiatowych o łącznej długości ponad 82 km. Wybudowano i przebudowano chodniki oraz wyremontowano obiekty mostowe. Wykaz inwestycji i remontów zrealizowanych w latach 2009 – 2018 stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego opracowania.

Wykres nr 12.1. Źródła finansowania inwestycji na drogach powiatowych powiatu bartoszyckiego

Źródło: Opracowani własne

Największą część środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji na drogach powiatowych powiatu bartoszyckiego w latach 2009 – 2018 stanowiły środki własne powiatu, tj. 54,10% kosztów wszystkich zadań inwestycyjnych na drogach powiatowych. Pozostałe 55,90% to wsparcie finansowe z innych źródeł, tj. środki z budżetu państwa – 26,80%; środki z UE – 10,44%; środki z budżetu gmin – 5,55% oraz inne – 3,12%.

12.2. Inwestycje na drogach powiatowych planowane w latach 2019 - 2029

W obecnej chwili nawierzchnia ponad 300 km dróg powiatowych jest w złym stanie technicznym.

Przy sporządzaniu planu inwestycji wzięto pod uwagę przede wszystkim stan techniczny tych dróg oraz panujące na nich natężenie ruchu. Wzięto także pod uwagę założenia wynikające z Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Bartoszyckiego oraz Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Bartoszyckiego na lata 2015 – 2020.

Przyjęto następujący harmonogram inwestycji na drogach powiatowych powiatu bartoszyckiego na lata 2019 – 2029. Mapa poglądowa inwestycji stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego opracowania.

Tabela 12.2.1. Harmonogram inwestycji na drogach powiatowych

Nr drogi	Nazwa drogi	Odcinek	Długość [km]
Gmina Bartoszyce			
1354N	Głądy – Pieszkowo – Tolko	Tolko – granica gminy Bartoszyce	10,791
1392N	Bartoszyce – Szylina – Smolanka	Bartoszyce – granica gminy Bartoszyce	7,205
Gmina Bisztynek			
1422N	Bisztynek – Jeziorany	Bisztynek – granica powiatu	9,187
1485N	Księżno – Żardeniki	Księżno – granica powiatu	1,564
1420N	Tolniki Wielkie – Księżno – Troszkowo – Unikowo	odc. Prosimy – Księżno	2,807
1404N	Grzęda - Reszel	Grzęda – granica powiatu	6,811
2583N	ul. Orzeszkowej	ul. Orzeszkowej	0,240
2587N	ul. Stare Osiedle	ul. Stare Osiedle	0,219
Gmina Górowo Iławeckie			
1354N	Głądy – Pieszkowo – Tolko	Głądy – granica gminy Górowo Iław.	8,469
1382N	Wojmiany – Woryny		7,796
1515N	Robity – Kandyty – Worławki	odc. Augamy – Kandyty – Worławki	12,804

1380N	Dęby – Toprzyny	Dęby – Toprzyny	8,065
Gmina Sępól			
1567N	Szczurkowo – Wodukajmy – Sępól – Glitajny	Szczurkowo – Wodukajmy – Sępól – Glitajny	13,118
1396N	Sępól – Lwowiec – Michałkowo	odc. Lwowiec – granica powiatu	0,900
1581N	Dzietrzychowo – Drogosze – Kiemławki Wielkie	msc. Lwowiec	0,500
1390N	DW 512 (Leginy) – Liski – Sępól – Ostre Bardo – Szczurkowo	odc. Leginy – Smolanka	13,104
1392N	Bartoszyce – Szylina – Smolanka	Granica gminy Sępól – Smolanka	3,559

Źródło: Opracowanie własne

13. Podsumowanie

Powiat Bartoszycki jest powiatem skupiającym sześć gmin. Gminy te oprócz dwóch gmin miejskich tj. Miasta Bartoszyce i Miasta Górowo Iławeckie mają charakter rolniczy. Największa terytorialnie jest gmina Bartoszyce i tam występuje największa i najgęstsza sieć dróg powiatowych. Najmniejszą powierzchnię zajmuje Miasto Górowo Iławeckie a później Miasto Bartoszyce. Jednak to właśnie miasto Bartoszyce jest najbardziej uprzemysłowioną gminą powiatu bartoszyckiego. Występuje tu najwięcej podmiotów gospodarczych i największy odsetek ludności prowadzi działalność gospodarczą. Miasto Bartoszyce skupia największą liczbę mieszkańców spośród wszystkich gmin powiatu. Taka struktura demograficzna i gospodarcza jest niezmienna od kilku lat i nic nie wskazuje na to aby uległa ona drastycznej zmianie.

Nie ma podstaw do zakładania że nastąpi zmiana migracji ludności. Istniejące powiązania komunikacyjne z sąsiednimi powiatami, a tym samym istniejącymi tam ośrodkami kulturalno – gospodarczymi zabezpieczają obecne potrzeby migracyjne mieszkańców.

Nie należy także spodziewać się zmian w ruchu tranzytowym przechodzącym przez powiat bartoszycki. W najbliższych latach nastąpi przebudowa drogi wojewódzkiej nr 512 na odcinku Pieniężno – Bartoszyce oraz bardzo wyczekiwana budowa nowego (drugiego) mostu przez rzekę Łynę w ciągu drogi wojewódzkiej na przedłużeniu ul. Poniatowskiego. Zgodnie z Programem Przebudowy Dróg Krajowych na lata 2014 – 2023 (z perspektywą do 2025r.) planowana jest budowa obwodnicy Bartoszyce, w wyniku której droga krajowa nr 51 zmieni swój przebieg. Największej zmiany można się spodziewać jedynie na drogach gminnych. Od kilku lat trwa tam proces utwardzania dróg gruntowych, które przenoszą ruch lokalny na krótkich odcinkach. Poprawa warunków komunikacyjnych powiatu bartoszyckiego może więc

nastąpić jedynie dzięki przebudowie dróg powiatowych.

Nie zachodzi jednak potrzeba budowy nowych połączeń komunikacyjnych ale konieczne jest odnowienie istniejących ciągów. Pozwoli to zapobiec ich degradacji i utrzymać istniejącą infrastrukturę w dobrym stanie technicznym.

Mimo tego że w latach 2009 – 2018 udało się przebudować ponad 82 km dróg to nadal znaczna ich ilość jest w złym stanie technicznym. Wykonywane w ramach bieżącego utrzymania remonty przynoszą znaczącą ale chwilową poprawę stanu. Bez wyrównania i wzmocnienia nawierzchni nie osiągnie się długotrwałej poprawy stanu technicznego. Istnieje konieczność zwiększenia zakresu niezbędnych wyrównań i zabiegów powierzchniowych oraz zwiększenia częstotliwości ich wykonywania. Zastąpienie wzmocnienia nawierzchni np. wyrównaniem oznaczać będzie likwidację kolein i nierówności. W dalszym ciągu jednak nośność konstrukcji jezdni będzie niska i narażona na szybkie powtórne powstawanie spękań, uszkodzeń i odkształceń. W dalszym ciągu, pomimo nakładów „zastępczych” konieczne będzie wykonanie wzmocnienia i poniesienie dodatkowych kosztów.

Nie stać nas na wykonywanie tanich remontów.

Dlatego w okresie 2019 – 2029 należałoby przebudować wszystkie odcinki dróg, których stan techniczny oceniono w chwili obecnej jako zły. Jednak ze względów ekonomicznych, biorąc pod uwagę możliwości finansowe Powiatu Bartoszyckiego oraz zakładając pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych założono wzmocnienie i odnowienie odcinków o najgorszym stanie technicznym i jednocześnie narażonych na szybką dalszą degradację ze względu na strukturę i natężenie ruchu. W ramach planowanych inwestycji nie można zapomnieć o zadaniach poprawiających bezpieczeństwo uczestników ruchu, w tym w szczególności pieszych i rowerzystów. W miarę możliwości należy również usuwać z pasa drogowego wszystkie istniejące zagrożenia, w tym drzewa (pamiętając jednocześnie o kompensacji nasadzeń w miejscach nie powodujących zagrożeń dla ruchu).

Tak więc zakładana na lata 2019 – 2029 przebudowa wskazanych w tabeli 12.2.1 odcinków dróg powiatowych, w zakresie obejmującym wzmocnienie nawierzchni i poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu, w tym pieszych i rowerzystów przyczyni się do poprawy układu komunikacyjnego na terenie powiatu bartoszyckiego. Poprawie ulegnie wówczas dostępność obszarów gospodarczych, przemysłowych, turystycznych i kulturalnych powiatu bartoszyckiego. Przyczyni się to do umożliwienia rozwoju zlokalizowanych tam firm i ośrodków, a przez to do podniesienia atrakcyjności gospodarczej regionu.